

Warszawa, 19 lipca 2018 r.

Sz. P. Janusz Cieszyński
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Sz. P. Bartosz Arłukowicz
Przewodniczący Sejmowej Komisji Zdrowia

Sz. P. Waldemar Kraska
Przewodniczący Senackiej Komisji Zdrowia

Pomoc niepełnosprawnym ponad korporacyjne interesy samorządu aptekarskiego

Konfederacja Lewiatan, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Związek Pracodawców Aptecznych PharmaNET wyrażają zdecydowane poparcie dla poprawki umożliwiającej osobom niepełnosprawnym nabywanie w aptekach internetowych leków na receptę. Jednocześnie ze zdumieniem obserwują opór korporacji aptekarskiej przeciw proponowanym zmianom.

Procedowana obecnie ustawa o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2674) zawiera niezwykle ważną poprawkę Komisji Zdrowia umożliwiającą osobom niepełnosprawnym nabywanie w aptekach internetowych leków na receptę.

Poprawka ma na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym, zazwyczaj posiadającym trudności w poruszaniu się, dostęp do leków. Jest to likwidacja jednej z kluczowych barier dostępności do farmakoterapii.

Zasadność wprowadzenia ułatwień dla osób niepełnosprawnych w dostępie do leków jest oczywista. Zaproponowane rozwiązanie jest bezsprzecznie pożądane a korzyść dla niepełnosprawnych pacjentów wymierna. Organizacje nie widzą zatem konieczności przedstawienia szczegółowej argumentacji przemawiającej za przyjęciem zaproponowanych rozwiązań.

Zauważyliśmy jednak, że przeciwko wprowadzeniu ułatwień dla niepełnosprawnych rozpętano negatywną kampanię. Głównym animatorem akcji są władze samorządu aptekarskiego. Naczelna Izba Aptekarska opublikowała 18 lipca 2018 r. obszerne stanowisko, w którym przeciwstawia się zaproponowanym ułatwieniom dla niepełnosprawnych pacjentów.

W stanowisku Naczelnej Izby Aptekarskiej podano wiele nieprawdziwych i wprowadzających w błąd argumentów. Po pierwsze podniesiono, że sprzedaż wysyłkowa leków Rx otwiera kanał dystrybucji, niepoddany żadnej kontroli a inspekcja farmaceutyczna nie poradzi sobie z nadzorem nad obrotem. Wskazujemy, że recepty będą realizowane wyłącznie przez apteki internetowe – tj. legalnie działające apteki, które obok sprzedaży prowadzonej w placówce, prowadzą także, już obecnie wysyłkową sprzedaż leków OTC. Podlegają one w pełni kontroli inspekcji farmaceutycznej oraz szczególnym wymaganiom wynikającym z rozporządzenia w sprawie wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych.

Ponadto, jak wynika z ostatecznego brzmienia poprawki, przyjętego 19 lipca 2018 r. przez Komisję Zdrowia, wysyłkowo realizowane będą jedynie recepty elektroniczne. Okoliczność ta całkowicie dezaktualizuje zastrzeżenia zgłaszane w stanowisku Naczelnej Izby Aptekarskiej co do braku nadzoru nad obrotem. Organy państwa będą miały dostęp w czasie rzeczywistym do danych idealnie odzwierciedlających obrót produktami leczniczymi, które będą wysyłane. Umożliwi to pełną kontrolę i monitoring dystrybucji.

Kolejna grupa chybionych argumentów przeciwników zwiększenia dostępności leków dla osób niepełnosprawnych dotyczy zagrożeń związanych ze sprzedażą niepełnosprawnym sfałszowanych produktów leczniczych. Ponownie wskazujemy, że sprzedaż z dostawą do domu pacjenta będzie realizowana wyłącznie przez posiadające zezwolenie apteki, z ich zasobów towarowych. Projektowane rozwiązanie odniesie skutek odmienny, od tego, którym straszą przeciwnicy cyfryzacji rynku aptecznego. Częściowe dopuszczenie wysyłki przez apteki internetowe leków na receptę będzie przeciwdziało nabywaniem za pośrednictwem sieci leków sfałszowanych. To obecnie obowiązujący zakaz sprzedaży leków Rx przez Internet sprzyja dokonywaniu takich zakupów przez pacjentów za pośrednictwem niekontrolowanych przez inspekcję farmaceutyczną witryn wątpliwej proveniencji, rejestrowanych poza jurysdykcją władz RP, oferujących produkty sfałszowane. W sytuacji, w której zostanie dopuszczona sprzedaż internetowa leków na receptę dla osób szczególnie tego potrzebujących, legalnie działające placówki będą wypierały szarą strefę.

W przywołanym stanowisku Naczelnej Izby Aptekarskiej zawarto w nieco emocjonalnej formie 15 punktów różnych fikcyjnych i hipotetycznych zastrzeżeń dla umożliwienia dostarczania leków osobom niepełnosprawnym do ich domu. Polityka korporacji aptekarzy co do zwiększenia dostępności leków osobom niepełnosprawnym sprowadza się do przekazu „nie da się, bo...”. O tym, że się da świadczą przykłady z wielu państw europejskich. Poniżej wskazujemy tylko na kilka przykładów krajów, w których dopuszczalna jest sprzedaż leków Rx przez internet.

Kraj	Sprzedaż leków przez Internet	
	OTC	Rx
Niemcy	Dozwolona	Dozwolona
Wielka Brytania	Dozwolona	Dozwolona
Holandia	Dozwolona	Dozwolona
Portugalia	Dozwolona	Dozwolona
Polska	Dozwolona	Niedozwolona
Estonia	Dozwolona	Dozwolona

Skoro we wszystkich wymienionych krajach można sprzedawać leki Rx przez Internet i to nie tylko osobom niepełnosprawnym, ale wszystkim pacjentom, to dlaczego nie w Polsce? Czy nasz kraj i polscy pacjenci mają jakieś szczególne cechy i ograniczenia, uniemożliwiające wprowadzenie analogicznych rozwiązań prawnych? Czy informatyzacja i innowacja musi omijać polski sektor apteczny? Całkowita niezrozumiałość argumentów przeciwników umożliwienia dostarczania leków osobom niepełnosprawnym do ich domów powoduje wątpliwości co do rzeczywistych intencji władz samorządu aptekarskiego. Ich konsekwentna logika wydaje się sprowadzać do ochrony interesów korporacyjnych i ekonomicznych właścicieli aptek, kosztem stworzenia w Polsce aptekarskiego skansenu, dotowanego przez pacjentów i dla nich nieprzyjaznego.

Konfederacja Lewiatan, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Związek Pracodawców Aptecznych PharmaNET z całą mocą popierają procedowane rozwiązania umożliwiające dostarczanie leków osobom niepełnosprawnym do ich domów. Korzyści procedowanych zmian wyraźnie dominują nad hipotetycznymi zagrożeniami, które mogą być zmarginalizowane przez przepisy wykonawcze. W tym miejscu deklarujemy wolę pomocy i zaangażowania w proces tworzenia przepisów wykonawczych, regulujących sprzedaż wysyłkową leków Rx osobom niepełnosprawnym.

Do wiadomości:

- Sz. P. Posłowie i Senatorowie – Członkowie Sejmowej i Senackiej Komisji Zdrowia